

---

# Presentació

**Víctor Climent Sanjuán** (coord.)

«Ecologia i Societat: Una aproximació»

Departament de Teoria Sociològica i Metodologia

de les Ciències Socials

Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales

Universitat de Barcelona

Des de l'inici del moviment ecologista, quan Rachel Carson ens prevenia de la possibilitat d'haver d'enfrontar-nos amb una «Primavera silenciosa», com a conseqüència de l'ús indiscriminat del DDT, fins a la celebració de la gran trobada climàtica de Kyoto, han succeït moltes coses. La humanitat, davant els continuats advertiments de la natura, ha començat a adquirir consciència que, efectivament, ens estem enfrontant a un greu problema, la resolució del qual, a més d'actuacions contundents, necessita d'un ampli consens mundial. En aquest sentit, s'han celebrat des de 1972 nombroses trobades mundials, sota els auspicis de les Nacions Unides, que han reunit els principals caps d'estat i de govern per a intentar trobar solucions consensuades, que permetin superar la crisi.<sup>1</sup> Així mateix, s'han elaborat informes que adverteixen dels perills de risc per a nosaltres i que proposen solucions noves.<sup>2</sup> I, àdhuc, s'han creat panells de recerca, que han elevat a les Nacions Unides dictàmens rigorosament científics, que posen de manifest la influència de l'activitat humana en els canvis climàtics.<sup>3</sup> Malgrat totes aquestes iniciatives, la realitat ens mostra que seguim aprofundint en la crisi ecològica i

---

1. Estocolm, 1972; Rio de Janeiro, 1992; Berlín, 1995; Nova York, 1996; Kyoto, 1997.

2. «Els límits del creixement», 1972; «Informe Brunftland», 1987; «Més enllà dels límits del creixement», 1991.

3. El Panel Intergovernamental pel Canvi Climàtic (IPCC) va ésser convocat per l'ONU el 1988, perquè els climatòlegs de tot el món estudiessin el problema climàtic. El 1996 els més de 2.500 científics participants elaboren un informe, que confirma el risc d'escalfament global del planeta i que posa en relleu la influència de l'acció humana a través de l'emissió de gasos d'efecte hivernacle.

que l'esforç realitzat fins ara només ha servit per alentir-ne els efectes.

El per què d'aquesta situació és difícil de definir, precisament, per la pròpia complexitat de la problemàtica. Històricament, les propostes per a pal·liar la degradació ambiental quasi sempre han vingut de la mà d'informes tècnics i científics: només aquests són els que gaudeixen d'autoritat, segons sembla, per a dirimir els conflictes i orientar polítiques públiques. Malgrat tot, la crisi no solament persisteix, sinó que ha empitjorat com a conseqüència, entre altres raons, de l'escàs protagonisme donat a la dimensió social del problema. Les respostes tècniques a la crisi han estat molt valuoses; però insuficients, perquè el seu origen està íntimament relacionat amb la dinàmica del sistema i amb les estratègies de les institucions principals. Negar aquesta evidència constitueix un greu error, que comença a ésser, en part, corregit, quan s'ha incorporat la sociologia al conjunt de disciplines que treballen per controlar una situació cada vegada més greu.

La sociologia ambiental a Espanya ha experimentat als darrers anys un fort creixement, que ha permès que aquesta disciplina comenci a tenir un cert pes científic, a part d'assumir un bon nivell de qualitat. Les cinc aportacions d'aquest monogràfic en són una bona prova. Els autors, David Tábara, Jesús Vicens, Víctor Climent, Lluís Lemkov i Joaquim Sempere, aprofundeixen en alguns aspectes teòrics i conceptuals i, a més, mostren una visió sobre determinades àrees de la problemàtica ambiental, indispensables per a comprendre amb rigor els grans reptes ambientals que plantejarà el nou segle.